

Німеччина й Італія є Властиво в Війні по Боці Японії, Стверджує Президент Рузвельт

РУЗВЕЛТ ПЕРЕДБАЧУЄ ДОВГУ ВСЕ- СВІТНУ ВІЙНУ ТА ПЕРЕМОГУ АМЕРИКИ

Сильно Клеймить Міжнародний Генгсте- ризм та Розбишацтво Диктаторів

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвельт, виголошуючи першу промову до народу від хвилі японського нападу на Америку, заявив, що не зважаючи на період втрати на Гавайях, Америка виграє цю війну та знищить раз на все жерело небезпеки на Тихому океані. Та ця війна буде довга та затяжна, говорив президент, тому американський народ мусить бути приготованим до великих жертв. Він рівнож зазначив, що останній, зрадницький напад Японії є взорований на подібних підбоях Гітлера та зроблений під натиском Гітлера, бо хоч формально Німеччина з Італією не виповіли війни Америці, проте вони уважаються у фактичній війні з американським народом. До провадження війни, Америка має всього подостаток, говорив президент, та проте американські фабрики мусять ще побільшити свою продукцію, а робітники мусять довше працювати. Покищо Америка має досить поживи, тому не треба впроваджувати жадних обмежень. Стверджуючи, що хоч японський напад захопив Америку неготованою як слід, президент опрокинув хвалюби Японії, начеб вона цілковито зломала американську потугу на Пацифіку. Америка має далі перевагу на Тихому океані, говорив президент. Він обіцяв подавати точні звідомлення з фронту та перестеріг наряд перед фальшивими полудосками, які звичайно поширюють вороги. Він признав, що наряд має далі право критикувати уряд та висловлювати свою опінію щодо війни.

БУДУТЬ ПЕРЕСЛУХУВАТИ НАКСА Й СТАРКА В СПРАВІ ПЕРШИХ ВТРАТ НА ПАЦИФІКУ

ВАШИНГТОН. — Комітет морських справ палати послів постановив переслухати секретаря маринари Накса та адмірала Старка в справі тих втрат, які понесла флоту в минулу неділю на Пацифіку. В палаті послів велася на цю тему гостра дебата. Одні послы домагалися точного вияснення в цій справі, другі знова твердили, що тепер не пора на такі дискусії, коли держава знаходиться у війні.

УСУНЕНО ОБМЕЖЕННЯ ЩОДО ВИСИЛКИ АРМІЇ ПОЗА АМЕРИКУ

ВАШИНГТОН. — Військові комісії сенату й палати послів проголосували на швидку руку закон, який вможливає не тільки задержання вояків шість місяців довше, як цього вимагає воєнний стан, але також передбачує висилку американської армії поза границі Америки. Ще кажуть, що департамент війни приготував план, який передбачує мобілізацію всіх мужчин між 18 і 45 роком життя.

ГОЛ ЗАПЕВНЯЄ НАРІД ПРО ОСТАТОЧНУ ПЕРЕМОГУ.

ВАШИНГТОН. — Секретар стейту Кордел Гол заявив, що Америка мається на осторожності перед можливими іншими нападами. Він ще підкреслює, що Америка має повну віру в свою остаточну перемогу, та що уряд не знає офіційно нічого, що задумує робити Німеччина.

ЛІТВІНОВ ВИЯВЛЯЄ АМЕРИКАНСЬКОМУ НАРОДОВИ СИМПАТІЇ СОВЕТІВ

ВАШИНГТОН. — Максим Літвінов, новий советський амбасадор, складаючи уповажнюючі листи, заявив президенту й Рузвельтові, що советський наряд стоїть разом з американським у цій війні проти агресорів. Літвінов рівнож ствердив, що американська поміч Советському Союзови відріє велику роль та вможливає Росії ставлення сильнішого опіру німецькому наїзникам. Однак советський амбасадор ні словом не згадав за те, яке становище забере Советський Союз щодо американсько-японської війни.

АРГЕНТИНА ПРИЗНАЄ АМЕРИЦІ ПРАВА НЕ-ВОЮЮЧОЇ ДЕРЖАВИ

БУЕНОС АІРЕС (Аргентина). — Аргентинський уряд, хоч веде офіційно неутральну політику, заявив, що Злучені Держави користуватимуться правами не-воюючої держави. Це означає, що американські воєнні кораблі зможуть, наприклад, заїжджати до аргентинських пристаней та евантуально шукати там схоронища.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО (Бразилія). — Президент Гетуліо Варгас підписав декрет, на основі якого бразилійський уряд заморозив всі капітали та кредити тоталітарних держав, а саме Німеччини, Італії, Японії та їхніх менших союзників.

ГАБАНА (Куба). — Палата послів одностайно ухвалила виповісти війну Японії. Сподіється, що цю ухвалу затвердить сенат в найскорішому часі.

ЯПОНЦІ ВИСАДИЛИ ВІЙСЬКА НА ОСТРОВІ ЛУЗОН

МАНІЛЯ (Філіппинські Острови). — З головного штабу американських збройних сил на Філіппінах подають, що японці зуміли висадити свої війська на північній частині острова Лузон, що є найбільшим островом Філіппинського Архіпелагу. Ці самі жерела подають, що наїзникам допомагали японські „п'ято-колоністи", які при допомозі світел подавали знаки та вможливлювали японським військам орієнтацію.

МАНІЛЯ ТЯЖКО БОМБАРДОВАНА ЯПОНЦЯМИ

МАНІЛЯ. — Японські літаки виконали черговий рейд на Манілю. Сталося це хоч є не-проверені поголоски, що американські субмарини затопили японський літаконосець, з якого випітали літаки, що бомбардували Філіппинські Острови в неділю та понеділок. Філіппинські власті, побоюючись скритої діяльності японських „п'ято-колоністів", внарештували 25,000 японців: Ці самі власті також вивакували 200,000 цивільних осіб з району Манілі. Ген. Доуглас МекАртур, начальний командант американських військ на Далекому Сході, заявив, що японці втратили досі багато своїх літаків.

ПЕРШІ ПРОБНІ АЛЯРМИ В НЬО ЙОРКУ ВИКЛИКУЮТЬ ПАНИКУ

НЬО ЙОРК. — У вівторок пополуноді ньюйорчане відчували перший раз смак модерної війни, коли проти-лётунські сирени почали трубити, даючи знак, що надлітають ворожі літаки. Багато з прохожих взяло ці пробні алярми за дійсну небезпеку, тому на вулицях рухливого Нью Йорку можна було бачити сцени паніки та переляку. Шойно вечором міські власті розкрили, що над Нью Йорком не було жадних ворожих літаків, а проти-лётунські алярми були лиш „генеральною пробною" на випадок дійсного ворожого налету на Нью Йорк.

ЯПОНЦІ ЗАТОПИЛИ ДВА НАЙТЯЖЧІ БРИТІЙСЬКІ КОРАБЛІ

Бритійська морська сила зазнала на Далекому Сході з боку японців такого удару, як ще ніколи в цій війні. Японці повітряними торпедами затопили два найтяжчі британські боєві кораблі, що стояли недалеко бази Сінгапур — „Принс оф Вейль" і „Реполс". Перший мав 35,000 тон і був найновішої конструкції. Його викінчили вже в війні, в 1939. р. і він був гордощами британців. Він теж був адміральським кораблем британської флоту на Далекому Сході. Другий корабель, „Реполс", був старої конструкції і мав 32,000 тон. Бритійська адміраліція потвердила затоплення і пояснила, що оба кораблі пішли на дно недалеко берегів Малаї, підчас воєнних операцій.

НІМЦІ В ЛІБІЇ ВІДСТУПАЮТЬ

Ціла околиця між Бір ель Гобі і Режегою та Тобруком очищена з військ держав „осі". Німецькі повзи поспішно відступають на захід і уникають сутичок з британськими повзами. Бритійці натискають на німців. Але самі британські кола говорять, що хоч німці ослаблені і є у відступі, проте ще не треба думати, що німецька сила в Лібії цілком зломана. Німецькі повзи ще мають досить сили. А коли вони втікають, то тому, що шукають за можливістю перегрупуватись, понаправляти ушкодження та засобитись воєнними матеріалами. Цілком певним є, що вони на нових позиціях будуть ставити знов опір. В британських колах, однак, говорять, що лібійська кампанія таки вже зближається до кінця і вона закінчиться повною перемогою британців.

СОВЕТИ ВЕДУТЬ ОФЕНЗИВУ

Советські війська повели на кількох відтинках сильну офензиву. Вони відобрали німцям місто Тихвін і відзискали знов контакт з Ленінградом. Совети також натискають на відтинку Можайськ-Малоярославсь, завдаючи німцям великі втрати. Німці за п'ять місяців війни з Советами втратили шість мільйонів війська, кажуть советські кола. Німецькі звідомлення з східного фронту такі скупі, як ще не були за час цілої війни. Вони кількома словами описують, що на сході нема нічого нового. Внаслідок зимових операцій звелись до малих локальних сутичок.

СПОВІЩАЄ ПРО ВІЙНУ ПРОТИ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ. — Секретар президента, Стівен Ерлі, подає в Білому Домі представникам преси першу вістку про факти нападу японських літаків і кораблів на американські посольства на Тихому океані.

ЯПОНСЬКІ ВОЄННІ ЗАСОБИ

ЛОНДОН. — Бритійське міністерство економічної війни опублікувало дані про японські воєнні засоби. На основі тих даних виходить, що Японія має на один рік воєнних сирівців, щоб цілою силою провадити війну проти Британії і Америки. По році ті продукти вичерпаються і Японія значне слабнуть. Але той розрахунок може перехилитись в один бік, або другий, внаслідок таких подій: внаслідок великих японських воєнних успіхів і здобутків, або внаслідок великих японських невдач. В першій випадку Японія зможе довше боротись, в другій коротше. Назагал, говорить британське міністерство, Японії, як ворога не треба недоцінювати, бо це величезна потуга. Не треба дурити себе, що внаслідок війни з Китаєм вона вичерпалась. В війні з Китаєм лише маленька частина японської сили була заангажована. Кінець кінців, кажуть далі британські кола, війна на Далекому Сході зведеться до війни вичерпання, подібно як на європейським фронті.

В НІМЕЧЧИНІ ОЧІКУЮТЬ РІШЕННЯ.

БЕРЛІН. — В Німеччині очікують важкої заяви Гітлера в справі японсько-американської війни. Що щось має наступити, доказує факт, що Гітлер вернув до Берліна; а також, що берлінську Кріль Оперу зарезервовано на зібрання. Там все відбувалось важкі заяви німецького диктатора перед зібранням німецьких депутатів до Райхстагу. Німецькі офіційні кола говорять, що німецький уряд вже в короткому часі забере виразне становище в цій війні. Не буде сумніву, що цього. Багато людей думає, що Гітлер офіційно виповість Америці війну. Інші кажуть, що він війни не виповість, зате зирне дипломатичні зв'язки з Америкою. Добре поінформовані кола говорять, що Італія зробить те саме, що зробить Німеччина.

ЯПОНСЬКО-СОВЕТСЬКІ ВІДНОСИНИ НЕЗМІНЕНІ.

ТОКІО. — Представник японського уряду заявив, що відносини між Японією і Советами будуть незмінені. Між названими двома країнами існує договір про ненапад і того договору обі сторони задумують держатись. На запит чужих журналістів, чи Японія сподіється від держав „осі" виповідження війни Америці, представник японського уряду відповів, що так.

БРИТАНІЯ НАГАДУЄ ЯПОНІЇ ПРО ЖЕНЕВСЬКУ УМОВУ.

ЛОНДОН. — Бритійський уряд повідомив японський уряд, що Британія буде придержуватись женевської умови з 1925 р., в якій світові потуги згодились в війні не уживати газів, а також бактерій. З черги Британія сподіється, що Японія також буде придержуватись цієї умови. Подібні ноти британський уряд вислав Фінляндії, Румунії і Мадяріщині.

ВІЙНА В ОСТАННІЙ ФАЗІ, КАЖЕ ВІШІ.

ВІШІ. — Французькі політичні кола в Віші оцінюють теперішні міжнародні положення так, що уважають його остайньою фазою теперішньої світової війни. Держави вже поділені на два великі табори, нейтральних вже майже нема і нема сумнівів котра куди піде. Тепер зачнеться та війна на добре. Але французи уважають себе далі за нейтральних, глядачами в тих великих подіях, а не учасниками.

НАРАДИ В ЛОНДОНІ.

ЛОНДОН. — Як говорять добре поінформовані кола, в Лондоні тепер відбуваються наради між британськими, американськими й голландськими воєнними знавцями, як повести війну на Далекому Сході. Знавці припускають, що внаслідок факту, що американці мають там переважаючі мілітарні сили, вони теж вестимуть провід у війні з Японією. З другого боку американці не будуть нехтувати тим воєнним досвідом, який британці в останніх роках здобули.

СОВЕТИ НЕ ЗАГАРАНТУВАЛИ ГРАНИЦЬ ПОЛЬЩІ.

КУРЬШИШВ. — Політичні кола є такого переконання, що новозаклучений договір між Советами і Польщею, що наступив внаслідок розмов між прем'єром Сікорським і Мосимом Сталіном, є успіхом советської дипломатії. Бо той договір цілком не гарантує Польщі її східних границь. Сікорські, у відсутності цієї гарантії, мусів задовольнитись лиш товстом Сталіна, в якому той сказав, що повоєнна Польща мусить бути навіть сильніша, ніж попередня Польща. Але в чім та сила має заключатись Сталін не сказав.

ОБРАЗОК З ТЕПЕРІШНЬОЇ ВІЙНИ.

ГОН КОНІ. — В околицях британської бази Гон Конгу наступали японські війська. Один з японських сигнальників, що висунувся наперед з японського війська станув на маленьким горбочку і почав подавати знаки своїм товаришам. Та цей малий горбочок був нічим іншим, тільки закопаною британською міною, контрольованою електричним струмом з центра. Бритійці не побачили і діткнули електричних проводів, що вели до міни. Міна вибухнула і на місці, де сидів японський сигнальник, була лише яма.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.,
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед
повною ціною, в котрій оголошувач хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

3 Канади належить платити гроші лише на 1, 2, 3, Foreign Money Order.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Address: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ВВАЖАТИ, ЩОБ НЕ НАНЕСТИ ШКОДИ

Воєнний стан завис над цілою нашою країною. Приходиться організувати і збирати всі засоби і сили, щоб перемогти ворога, що напав на американську землю, а крім того ще дати зброю і харчі союзникам, в першу чергу Англії.

Хто тільки трохи над тим усім застановиться, відразу пізнає, що це не є легка справа навіть для такої великої й багатой країни як Америка. І тому саме говоримо отверто про те, що всім нам треба привикати до цього, що заки прийде перемога, то треба буде пережити багато різних розчарувань, як теж треба буде великих зусиль, поту, сліз і крові. Та, як знаємо, американський нарід, хоч і свідомий того всього, рішень це все перенести. Він не дурить себе ніякою легкою перемогою, а переконаний, що це буде важка і затижна боротьба. І це є позитивне явище, коли входимо в світовий конфлікт з ясною думкою і рішучістю, та що приступаємо до боротьби як одна нація з вірою в слушність справи, з переконанням, що якщо не було, добре чи зле, але Батьківщина — на першому місці.

Як ми вже не раз підкреслили, нема в нас найменшого сумніву, що й американські горожани з української крові сповнять свої обов'язки супроти Америки з повною відданістю і з повною посвятою. Буквально не припускаємо такої можливості, щоб міг бути між нами хтось такий, що міг би свідомо шкодити Америці, що міг би бути на службі не-американських інтересів. Тому про те нам не іде, бо таку можливість виключаємо. Але хочемо звернути увагу нашим громадянам на що інше.

Треба припустити, що велика частина нашого робітництва працює в різних фабриках зброї чи інших військових матеріалів. Наші люди можуть бути і на інших позиціях, що є довіреними і важкими з боку краю оборони. І ось тому треба бути ось тим людям особливо уважними, коли зустрічаються з незнайомими людьми, чи такими, що їх випитували, де вони працюють, що й як продукують і т. п. Усе те може бути використане елементами, ворожими Америці, на те, щоб їй шкодити. І тому не треба з ніким про такі справи говорити. Памятаймо, що якщо не перевели в Америці чистку, ще завжди можуть залишитись елементи, що є на услугах чужих держав. А далі памятаймо і на те, що тепер входять в життя різні воєнні закони, що особливо гостро карають усякі поступки, з яких могла б вийти шкода для справи оборони краю. Отже, щоб не наразитись невинно на переслідування, буде добре держати язик за зубами і не давати не то вчинком, але й словом притоки до докохань урядових чинників. Ще раз кажемо, що ми певні щодо повної лояльності наших громадян, але хотіли зробити їх остерожними на те, щоб вони несливдимо не впали часом жертвою проти-державних елементів.

Історичне Послання Президента Рузвельта до Конгресу

Президент Рузвельт, домагачися виповідження війни проти Японії за її брутальний і неспровокований напад на американські посілости, виголосив в понеділок, 8. грудня 1941 р. таке послання перед Конгресом:

Панове: заступник президента, спікер, члени Сенату та Палати Послів!

Вчера, 7. грудня 1941 р., яка то дата буде датою ганьби, Злучені Держави Америки були заатаковані нагло й продумано морськими й повітряними силами японської імперії.

Злучені Держави були в стані миру з тою державою та на домагання Японії вели розмови з її урядом та цісарем, шукаючи способу, щоб задержати мир на Тихому океані.

Шойно годину пізніше, коли то японські повітряні ескадрилі почали бомбардувати американський острів Оагу, японський амбасадор до Злучених Держав та його товариш, доставили нашому секретареві стейту офіційну відповідь на недавнє американське послання. І, хоч ця відповідь стверджувала, що дальше продовжування дипломатичних переговорів є зайвим, проте вона не давала позначки жадної погрози війни чи збройного нападу.

Напад нарочно плянований.

Це буде записано, що віддалі Гаваї від Японії не оспівляє жадного сумніву, що напад цей був плянований кілька днів, а може кілька тижнів наперед. А в міжчасі японський уряд нарочно старався обдурити Злучені Держави фальшивими заявами та висловами надії в справі продовження миру.

Вчорашній напад на Гавайські Острови спричинив величезні шкоди американським морським і військовим силам. Прикро мені стверджувати, що багато американців загинуло. В додатку доносять, що затоплені є американські кораблі на глибоких водах між Сан Франціском і Гонолулу.

Нечувана Нахабність Японців

Японія напала на американські посілости в такий нахабний спосіб, якого ніхто не сподівався. Всі надіялись чогось іншого, якоїсь іншої зачіпки. Можливо — напад на Тайланд, можливо малої перестрілки між кораблями на морі, після якої можна було б

Вчера японський уряд повів напад на Малаю.

Вчера вечером японські війська заатакували Гонг Конг.

Вчера вечером японські війська заатакували Гвам.

Вчера вечером японські війська заатакували Філіппинські Острови.

Вчера вечером японські війська заатакували острови Вейк.

А ніні рано японці напали на острови Мідвей.

Отже Японія вступила на шлях несподіваного підходу на Пацифіку. Факти вчорашнього й нінішнього дня говорять самі за себе. Американський нарід вже сформував свою опінію та розуміє всі наслідки, які матимуть ці події для нашого життя та для безпеки нашої нації.

Як начальник Вождь Армії та Флоту я заривав, щоб були пов'язані всі міри для нашої оборони, так, щоб ціла наша нація пам'ятала характер того нападу, який спрямовано проти нас.

Буде повна перемога.

Без огляду на те, як багато забере часу, щоб відбити цей давно приготований напад, американський нарід виграє при допомозі сили, опертій на справедливості, та віднесе цілковиту перемогу.

Я вірю, що виявляю волю Конгресу та народу, коли скажу, що ми не тільки будемо боронити себе до останнього, але теж осягнемо певність, що цього роду зрада вже не загрозуватиме нам ніколи. Ми в стані війни. Нема найменшого сумніву, що наш нарід, наша територія та наші інтереси знаходяться в поважній небезпеці.

З довірою до нашої збройної сили, з рішучою постановою нашого народу, ми осягнемо певний триумф. Так нам Боже допоможи!

Прошу, щоб Конгрес заявив, що від хвилини неспровокованого й брутального нападу Японії в дні 7. грудня 1941 р. заіснував між Злученими Державами й Японською Імперією воєнний стан.

далі звалювати вину на Америку. Мовляв, це вона спровокувала напад. Можливо — якийсь малий повітряний напад на одну з американських баз на Тихім океані. Можливо, що повітряний змаг американських і японських літаків над бурмиським шляхом. Цього

сподівались майже всі. Але ніхто не припускав, щоб Японія з таким цинізмом і нахабством винула відразу всі сили проти всіх важких американських баз на Далекому Сході.

А не сподівався цього ніхто не тому, що вірив, начеб Японія в міжнародній політиці була моральніша від інших агресорів, а тільки тому, що думав, що це не буде в інтересі Японії так поступати. В Америці є, чи була, сильна група ізоляціоністів, які накликували Америку до миру та гостро критикували заграничну політику президента Рузвельта. Ці ізоляціоністи не раз закидали президентові, що це він, під натиском певних підозрілих сил, втручає Америку до війни та шукає за кожною воєнною нагодою, яка лиш денебудь може проявитись.

Знаючи це, всі припускали, що Японія старатиметься так розпочати війну проти Америки, щоб той розкол серед американців далі існував, та щоб далі були між американцями такі, що обвинувачували свого президента, начеб це він спровокував війну з Японією.

Тимчасом Японія зробила цілковито щось інше. Вона нахабно з цілою своєю морською і повітряною силою заатакувала американські краї, ще заки американський уряд дізнався про те, що вона виповіла війну. Попало відразу багато американської крові, затоплено й ушкоджено чимало американських кораблів. Своім вчинком Японія не лиш розв'язала всякий сумнів серед найзавзятіших американських ізоляціоністів, що це вона перша накинута на Америку, але своїм зухвалим поступком навіть серед найбільш миролюбних американських елементів викликала таку рішучу думку: „Ти шукала зачіпки, тепер будеш її мати”.

Американські політичні кола, як і громадянство, майже з полехією приймають цей розв'язок подій. Вони добре знають, що це нахабство японців так ціпило величезну американську націю, що боротьба з Японією не є для Америки ніякою небезпекою. Щастя, що так сталося, кожний повторює собі в серці. Бо з цього нахабного японського нападу виходить, що та війна була неunikнима. А коли вже її годі було уникнути, краще сталося, що американський нарід ступає до неї ціпильний немов бетон. В серцях американських міліонів нігде ніхто не знайде тепер дошукального і трійливого сумніву: „А всежтаки, якщо не президент Рузвельт, тої війни можна було б уникнути і заощадити проливу крові...” Війну виповів не Рузвельт, тільки Японія. Вона зачала, а Америка буде її кінчати.

А всежтаки — чому японські палачі рішилися на той нахабний крок? Невже не було кому їх порадити, як найкраще для них самих поступати?

Так видається, що до того нахабного вчинку штовхнули Японію її воєнні побренькачі, що на ослі копівали Гітлера. Японці знамениті наслідувачі. Їх промисла дуже добре

Начальство познайомило Мисака з своєю жінкою, двома дочками і хлопцем, учеником четвертої класи гімназії.

Отсе і вся моя родина! Великої даї, як бачите, мені не треба, — 5-6 десятин дворища з садом та для нас і досить.

Розмову про дачу зараз же підхопило її превосходительство. Видимо, що ця тема була вже по часті обговорена до приїзду Мисака, а через те зразу ж зав'язалась загальна розмова і досить одностайно та жваво провадилась дві години.

(Дальше буде).

**ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО
В ЧЛЕНІ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ.**

ЯК СВЯТОЧНИЙ ДАРУНОК

Що дати родичам синові чи дочці як святочний дарунок? Або що дати сестрі братові, чи навпаки? Чи що вислати воякови в армії, що є братом, приятелем, чи знакомию?

Ось ті питання стоять тепер перед американськими родинами, бо „Кризис спирит” вже над нами. Вони клопочуть голови теж і членів українсько-американських родин, що певно поступають у тій справі так, як це діється з всіма іншими американськими домами. Тому не думаємо писати щось таке, що завдавало б їм якогось клопоту чи відвертало їхню увагу від американського звичаю обміни різдвяними дарунками. Хіба звернемо увагу на те, на що вже натякали в різних газетах. Себто, щоб не бути цього року розтратним, а як купувати дарунки, то головне те, що конечно потрібне й пожиточне, а гріш шадити, бо він придасться в інших, тяжчих часах.

Нам здається, що такі ті серйозні часи, в яких живемо, повинні заставити людину думати за те навіть у такому випадку, коли іде про святочні дарунки. І тому саме користуємося з цієї нагоди на те, щоб звернути увагу нашого широкого загалу на ті видання англійською мовою, що недавно появились старанням У. Н. Союзу, а були видані Єйльським Видавництвом. Як кожний уже певно догадується, іде тут про „Історію України” М. Грушевського та книжку „Богдан — гетьман України” Ю. Вернадського.

Україна і український нарід далі на овиді. І нема такої сили, щоб могла їх знову зісунути з міжнародної шахівниці. Та так є, що вдержання України на овиді ще далі вимагатиме величезних зусиль українського народу на українських землях, як і зусиль тих, що є з української крові і живуть по різних краях світа. Ще буде тягнутись довга боротьба, заки український нарід дібється свого. А як це скоро станеться, залежатиме в багатьох і від тої землі, де ми живемо. Ми свідками, як Злучені Держави Америки поволі всьають у всі закутини світа, як зачинають інтересуватись долями різних народів, змагаючи всюди усунути насильство. Що воно з того всього вийде, годі певно знати. Та в вірі, що буде добре, треба старатись тим усім, що живуть на тій землі, а є з української крові, щоб представити американському народові й урядові України й український нарід в минулому і теперішньому такими, якими вони є. А згадані вище книжки є тим джерелом, з якого можна черпати правдиві відомості про цю справу. З них можна пізнати ще й те, як треба ставитись теж і до тих різних народів, що живуть на сході Європи і знайшлися у новій страшній війні. Є це отже книжки, які вартують, щоб їх прочитала кожна інтелігентна людина. І тому саме їх радо вітають американські культурні установи. Та вже найрадше повинні їх повитати ті, що є з українського роду. І тому їх у першу чергу треба ті книжки дати — з нагоди Різдва.

підроблював різні помисли Вашингтону, відомий з „про-американських симпатій”. Можливо, що ті представники тарні мужі тепер зручно наслідують Гітлера. Але забувають вони, що серед тих здібностей, якими Гітлер і його кліка, безсумнівно, відзначалась, найслабшим місцем є брак вміння зеднати для себе світову публічну опінію. Гітлер і його кліка немов би погорджували світовою публічною опінією і немов би хотіли цілому світові сказати: „Нам наплювати на те, що ви про нас думаєте. Ви все будете перед нами користись, коли будете бачити силу наших полків”.

Ось та сила німецьких полків, це найважніший чинник в політиці німців. А вслід за тим усіма цими фізичною, мілітарною силою все стояли на першому місці в німецьких розрахунках. Щоб осягнути над протинником якусь хвилину мілітарну перевагу, німці не вагались напасти на нього без найменшої провокації, без найменшої сповидної причини. Щобільше, щоб відвернути від себе підозріння вони надівали овечу шкуру і запускали з наміченою ними жертвою в різні мови переговори. В хвилині, як їхня жертва цього найменше сподівалась, вони вдаряли в неї й опісля реготались. Мовляв, вони так зручно підвели свого противника! Що такий підхід викликав проти них в світі крайню шкідливу опінію, вони про це не дбає. Мілітарні, хочби хвилині успіхи, брали верх над опінією й почуваннями широких мас різних народів.

Те саме тепер зробили японські мілітаристи. Вони також, задля хвилевої мілітарної переваги, цілком злегковажили американську широку опінію. Щоб заскочити американські кораблі і воєнні літаки на Тихім океані, вони продовжали „мирові переговори” з Америкою. Вони послали своїх спеціальних представників до

НА СЕЛІ

Повість

(11) М. ШКОЛИЧЕНКА

— Ого-го-го! — здивувалося начальство і додало: — А чи вислужите ви пенсію до того часу, коли зрівняється вам п'ятдесят літ?

— Повної пенсії не вислужу, а половину певне дадуть. Та я за великою пенсією і не гаяюся, — додав Мисак, — для мене досить буде і половини, маючи свій власний закуток з садом, городом та будинком. Село не Київ — тут з півпенсії за годую вприв, а у власній хаті проіснувати можна за півпенсії не гірше, як у Києві за цілу пенсію.

— Його превосходительство згодилось, ще раз похвалило симпатичні заміри та дбання про власну старість і під кінець заважав:

— Задержувати вас при та-
кій нагоді я не буду і наперед

дозволяю вам користуватись підплатками не тільки з весни, а хоч і зараз; а коли потрібно буде інколи і більше заганятися, ніж один-два дні, то й супроти цього нічого нічогісінько не буду мати, при добрій службі вашій взагалі, а при таких симпатичних випадках і особливо.

Мисак вклонився його превосходительству, гаряче подякував його і додав:

— Я, ваше превосходительство, мав на увазі приняти вас своєю садибою до Затиш-ка, привіз її у Київ, але не посмів привезти вам сьогодні... коли дозволите...

— Спасибі вам, спасибі! Мені дуже приємно покітнувати садибину з вашого Затиш-ка. Після розмов з вами він уявляється мені дуже худож-

ним та цікавим. Я, по совісті кажучи, на стільки навіть зацікавився, що хотів би колись побудувати на ваш Затишок. Я сам мав колись придбати собі дачку, а через те і всі ваші думки та турботи дуже близькі мені і досить зрозумілі.

— Коли ваша ласка, — промовив Мисак, — то я з великою радістю наперед запрошую вас на освятини моєї господи, коли доведу її до пуття та до кінця.

— Спасибі вам, спасибі! До кабінету увійшов слуга доложив:

— Чай поданий, ваше превосходительство!

— Скажи барині, що і я і гість будемо зараз! — на швидко відповів його превосходительство і звернувся до Мисака: — Ви знаєте, я навіть зараз отсе так підохотився вашими плянами та їх здійсненням, що дозволю собі просити вас мати на увазі і мої, такий точнісінько інтереси, тоб то, коли денбуду поблизу від вас транзитиметься придатне місце для дачі, — так десяти 5-6 землі,

то подивіться на його, розвідайте умови і дайте мені знати.

З охотою радий зробити це для вашого превосходительства.

А поки що, ходіть зо мною, — познайомлю вас з своїми домашніми, поємо чайку, поговоримо. Моя жінка теж цілком поділяє мої думки що до купівлі дачі, і певне рада буде поговорити на цю тему.

— Так може дозволите мені, ваше превосходительство, зараз зіздити до себе до дому та привезти до чаю садовини з мого Затишку?

— А може послати можна?

— Та воноб, ваше превосходительство, можна, але я людина одинока і нікому буде там без мене дати порядок, що, і як.

— Коли вже ви такі ласкаві, то як хочете, а ми підождемо вас... Я не прощаюся з вами.

Мисак вийшов від свого начальства, а через якийсь там час повернувся з двома величезними кошиками, які слуга приніс до їдальні.

ЯК Поширюють Серед Американців Знання Про Україну?

ВІДКРИВСЯ НОВИЙ
ФАРМЕРСЬКИЙ СКЛЕП
ІВАНА КОСОВАНА
під числом 517 1st 6-та вул., Нью Йорк.

Показує до відома всім власникам Гросеріїв і Делікатессен, щоб
за свіжими Джерси Фарме яловичим, як ринком по найкращій якості
кави (Боготто, Кофі) задоволили до гуртовці (гол сейл). Всього свіже і
продається по зміркованій ціні. Хто купувати мене один раз, стане
моїм сталим покупцем. 286

J. KOSSOWAN
517 E. 6TH ST., NEW YORK CITY

